

**Kas yra Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos ministerija?**

Šis tekstas yra parašytas lengvai suprantama kalba.

Lengvai suprantama kalba reikalinga žmonėms,
kuriems yra sunku suprasti įprastus tekstus.

Lengvai suprantama kalba padeda jiems
sužinoti naujos informacijos.

Tokių tekstų jau yra įvairiose pasaulio šalyse.

Šį tekstą lengvai suprantama kalba rašė:

- Miglė Baltrūnaitė.

Šį tekstą lengvai suprantama kalba vertino:

- Lina Bielinytė,
- Ingrida Olševskytė.

Nuotraukos:

- Pexels.com
- Unsplash.com
- LR krašto apsaugos ministerija

© Europos lengvai suprantamos kalbos logotipas.

Daugiau informacijos rasite čia:

<https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

Turinys

Kas yra Krašto apsaugos ministerija?	4
Kas yra Lietuvos gynybos politika?.....	5
Kas yra NATO?.....	7
Ką veikia Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija?.....	11
1. Kariuomenė.....	11
2. Kibernetinis saugumas.....	13
3. Mobilizacija	15
4. Pilietinis pasipriešinimas	17
5. Žvalgyba	22
Ką daryti, jeigu norite apsilankyti ministerijoje?	24
Ką daryti, jeigu norite ministerijai pasakyti savo nuomonę apie Jums svarbius klausimus?	28

Kas yra Krašto apsaugos ministerija?

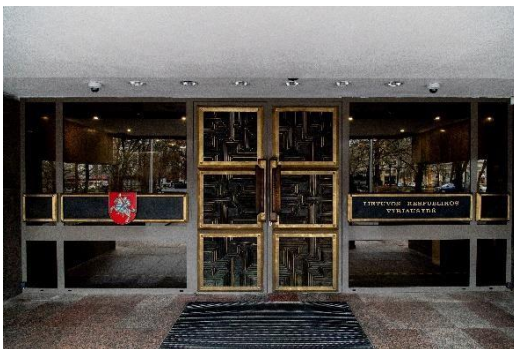
Nuotrauka: LR krašto apsaugos ministerija

Krašto apsaugos ministerija yra institucija.

Toliau šią instituciją vadinsime Ministerija.

Ministerijoje dirba daug žmonių.

Jie dirba tam, kad Lietuva būtų saugi.

Nuotrauka:
Vyriausybės rūmai

Ši ministerija buvo įkurta 1990 metais balandžio 25 dieną.

Tada jos pavadinimas buvo

Krašto apsaugos departamentas.

Ją įkūrė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Vyriausybė taip pat yra institucija.

Vyriausybė priima labai svarbius sprendimus, kad Lietuvoje būtų vis geriau gyventi, pavyzdžiui:

- kaip Lietuva turėtų teisingai panaudoti savo pinigus,
- kaip Lietuva turėtų saugoti mokytojų teises,
- kaip Lietuva turėtų saugoti žmonių su negalia teises.

Nuotrauka: Krašto apsaugos ministras Robertas Kaunas

Šiuo metu Ministerijos ministras yra Robertas Kaunas. Ministras yra žmogus, kuris vadovauja ministerijai. Jis tapo ministru 2025 metais lapkričio 11 dieną.

Kas yra Lietuvos gynybos politika?

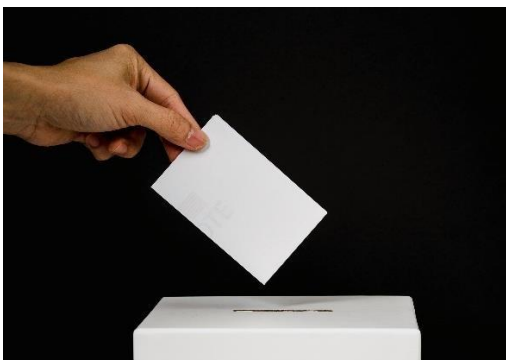

Nuotrauka: Lietuvos vėliava

Lietuva turi savo gynybos politiką. Tai reiškia, kad Lietuva yra nusprendusi:

- ką reikia daryti,
- kaip reikia elgtis,

kad Lietuva būtų saugi.

Lietuva yra nepriklausoma šalis, tai reiškia, kad Lietuvos gyventojai patys priima sprendimus dėl Lietuvos ateities, pavyzdžiui, eina balsuoti. Taip pat tai reiškia, kad Lietuva yra laisva šalis.

Jeigu kita šalis užpultų Lietuvą, gali būti, kad ji norėtų vadovauti:

- Lietuvai ir
- jos gyventojams.

Tačiau Lietuva yra ir toliau nori būti laisva šalis.

Todėl, jeigu kita šalis užpultų Lietuvą, svarbiausia būtų ją ginti ir padėti jai likti laisvai.

Lietuvos gynybos politika sako, kad jeigu kažkas užpultų Lietuvą, mes visi turėtume daryti viską, ką galime, kad ją apsaugotume, pavyzdžiui:

- Lietuvos kariuomenė gintų Lietuvą ginklu.

Nuotrauka: NATO vėliava

- Lietuvai gintis padėtų šalys, kurios yra NATO organizacijoje. NATO yra tarptautinė organizacija, kuri dirba su šalių saugumu. Tai reiškia, kad jeigu šalis yra NATO narė, pavyzdžiui, prasidėjus karui, NATO padės šaliai apsiginti.

- kitos Lietuvos organizacijos padėtų kariams ginti Lietuvą, pavyzdžiui:
 - gamintų žmonėms maistą,
 - dalintų žmonėms vandenį,
 - siūtų žmonėms drabužius.

- kiti Lietuvos gyventojai padėtų Lietuvą:
 - ginti ginklu arba
 - dalyvautų pilietiniame pasipriešinime, tai reiškia, darytų viską ką gali, kad Lietuva išliktų laisva.

Kas yra NATO?

Nuotrauka: NATO vėliava

Tai yra NATO ženklas.
NATO yra tarptautinė organizacija, kuri dirba su šalių saugumu.
Tai reiškia, kad jeigu šalis yra NATO narė, pavyzdžiui, prasidėjus karui, NATO padės šaliai apsiginti.

Nuotrauka: Amerikos vėliava

NATO organizacijoje yra daug šalių,
pavyzdžiui:

- Italija,
- Amerika,
- Vokietija.

Nuotrauka: NATO šalių
vėliavos

Lietuva taip pat yra NATO organizacijoje.
Todėl Lietuva ir kitos NATO šalys
padeda viena kitai, kad:

- šalyse būtų saugu,
- šalys būtų laisvos.

Nuotrauka: Naikintuvas

Lietuva prie NATO organizacijos prisijungė
2004 metais kovo 29 dieną.
Kai Lietuva tapo NATO šalimi,
Šiauliuose nusileido pirmasis NATO naikintuvas.
Naikintuvas yra lėktuvas,
kuris gali šaudyti.

Nuotrauka: Ukrainos vėliava

Šiuo metu Lietuvoje yra saugu.
Tačiau Lietuva ne visada jaučiasi saugiai,
nes netoli mūsų yra Rusija ir Baltarusija.
2022 metais Rusija užpuolė Ukrainą.
Todėl šiuo metu Ukrainoje vyksta karas.
Todėl dabar Lietuvai yra labai svarbus
bendradarbiavimas su kitomis NATO šalimis.
Lietuva nori parodyti Rusijai, kad yra stipri šalis.
Lietuva nori ir toliau likti saugia šalimi.

Kad Lietuva jaustųsi saugiau,
NATO jau padeda Lietuvai, pavyzdžiui:

- Lietuvoje yra karių
iš kitų NATO šalių, pavyzdžiui, Vokietijos.
Jie padeda saugoti Lietuvą.

Nuotrauka: Naikintuvai

- Lietuvą taip pat saugo oro policija.
Tai reiškia, kad Lietuvoje yra naikintuvai,
kurie padėtų apsaugoti Lietuvą,
jeigu ją kažkas užpultų.

Nuotrauka: Amerikos vėliava

Lietuva yra viena iš NATO šalių,
todėl Lietuvai yra svarbu:

- bendradarbiauti ne tik su šalimis, kurios yra Europoje, bet ir su Amerika. Amerikos palaikymas gali padėti Lietuvai jaustis saugiau.

Nuotrauka: NATO šalių vėliavos

- bendradarbiauti su kitomis NATO šalimis. Jeigu kažkas pultų Lietuvą, mums būtų svarbus visų NATO šalių palaikymas.

Ką veikia Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija?

Krašto apsaugos ministerija yra atsakinga už daug skirtingų dalykų.

Ministerija yra atsakinga už:

1. kariuomenę.
2. kibernetinį saugumą.
3. mobilizaciją.
4. pilietinį pasipriešinimą.
5. žvalgybą.

Toliau bus parašyta,

ką reiškia šios 5 sritys.

1. Kariuomenė

Lietuvos kariuomenėje dirba daug žmonių.

Jie dirba tam, kad Lietuva būtų saugi.

Nuotrauka: Vieno iš kariuomenės padalinių ženklas

Lietuvos kariuomenė visada tobulėja, tai reiškia:

- Lietuva perka naujus dalykus, kad galėtų geriau apsiginti, jeigu kita šalis užpultų Lietuvą, pavyzdžiui, ginklus.
- kariuomenėje dirbantys žmonės visada mokosi naujų dalykų. Lietuva taip pat stengiasi, kad, pavyzdžiui, Lietuvos kariams, būtų gerai dirbti kariuomenėje. Todėl, pavyzdžiui:
 - kelia kariams atlyginimus,
 - rūpinasi, kad kariai gerai jaustųsi kariuomenėje.
- kariuomenė visada didėja, pavyzdžiui:
 - joje dirba vis daugiau žmonių,
 - joje yra vis daugiau ginklų, jeigu reikėtų apsiginti nuo kitų šalių.
 - jai reikia vis daugiau vietos mokytis ir dirbti savo darbą.Todėl dabar kariuomenės padalinių yra skirtingose Lietuvos vietose. Tai reiškia, kad dabar kariai dirba visoje Lietuvoje.

2. Kibernetinis saugumas

Kibernetinis saugumas yra labai svarbu:

- Lietuvai,
- Lietuvos įmonėms,
- Lietuvos žmonėms.

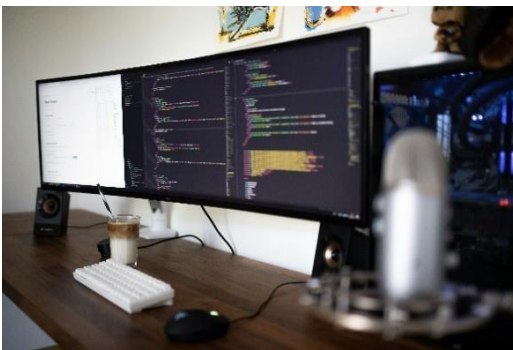
Kai kažkas kitas įsilaužia

į Jūsų kompiuterį ir:

- pavagia iš jo informaciją,
- sugadina informaciją,
- ištrina informaciją,
- dalinasi informacija,

kuri yra tik Jūsų, su visais,

tai yra vadinama kibernetine ataka.

Lietuvoje yra saugoma daug

svarbios informacijos, pavyzdžiui, Ministerijoje.

Šią informaciją gali matyti

tik Ministerijos darbuotojai.

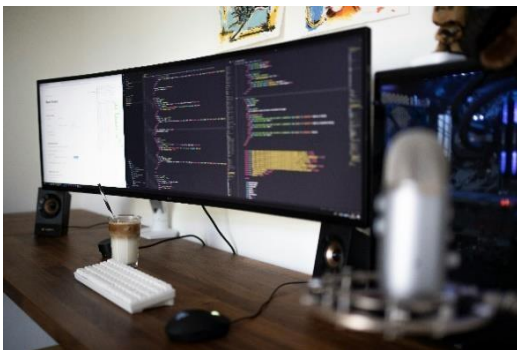
Šios informacijos negali matyti kiti žmonės.

Tačiau kartais kiti žmonės nori sužinoti,

kokia informacija yra saugoma.

Tada, pavyzdžiui, jie bando įsilaužti į

Ministerijos kompiuterį ir pamatyti tą informaciją.

Todėl Lietuva stengiasi
apsaugoti visą svarbią informaciją.
Pavyzdžiui, turi kompiuteryje programas,
kurios kompiuterį padaro saugesniu.

Ministerija taip pat dirba tam,
kad internetas Lietuvoje būtų saugus,
tai reiškia, kad visi žmonės galėtų
saugiai naudotis internetu.

Todėl Ministerija:

- prižiūri, kokie kompiuteriai,
ar kompiuterių programos
yra naudojamos Ministerijoje.
- bendrauja su kitomis šalimis,
kad geriau apsaugotų
svarbią Lietuvos informaciją.
- reaguoja į kitų šalių kibernetines atakas,
pavyzdžiui, padeda kitoms šalims,
jeigu jiems reikia pagalbos.

- rengia taisykles, kuriose būna parašyta, ką reikia daryti, kad informacija internete ir internetas būtų saugūs.

- ieško naujų būdų, kaip apsaugoti internetą ir svarbią informaciją.

3. Mobilizacija

Mobilizacija reiškia, kad, pavyzdžiui:

- prasidėjo karas ir, kai kuriuos Lietuvos gyventojus kvies kariauti.
- prasidėjo ekstremali situacija. Tai reiškia, kad atsitiko didelė nelaimė ir, pavyzdžiui, atsirado grėsmė gyventojų:
 - sveikatai,
 - gyvybei,
 - turtui.

Kai prasideda mobilizacija, gyvenimas Lietuvoje gali pasikeisti. Todėl svarbiausi dalykai, kuriais turi pasirūpinti Lietuva yra:

- žmonių saugumas,
- žmonių sveikata,
- Lietuvos saugumas.

Dabar Lietuvoje yra saugu, tačiau Lietuva iš anksto turi pasiruošti, kad žinotų kaip apsisaugoti nuo priešų. Todėl, kai:

1. Lietuva yra saugi, svarbios institucijos iš anksto ruošiasi, ką reikėtų daryti, jeigu mus užpultų priešai. Tai vadinasi pasirengimas mobilizacijai.

2. Lietuvoje prasidės karas ar kita ekstremali situacija, tik tada Lietuva galės paskelbti mobilizaciją. Tada gyvenimas Lietuvoje pasikeis. Kai kurie žmonės turės eiti kariauti.

3. karas ar kita ekstremali situacija Lietuvoje pasibaigs, mobilizacija Lietuvoje bus sustabdyta. Tai vadinasi demobilizacija.

4. Pilietinis pasipriešinimas

Pilietinis pasipriešinimas yra tada, kai prasideda karas ir visi Lietuvos gyventojai eina ginti Lietuvos.

Pilietinis pasipriešinimas gali būti:

- kai žmonės eina ginti Lietuvos, tačiau nenaudoja ginklų, pavyzdžiui:
 - padeda žmonėms, kurie buvo sužeisti.
 - gamina maistą, kad žmonės, kurie eis kariauti turėtų ką valgyti.

- kai žmonės eina ginti Lietuvos ir pavyzdžiui, naudoja ginklus, tada jie prisijungia prie kariuomenės.

Nors šiuo metu Lietuvoje yra saugu, mes turime ruoštis, kad žinotume, ką reikia daryti, jeigu prasidėtų karas.

Todėl mes turime:

- mokytis.

Pavyzdžiui, turime žinoti, kas yra mobilizacija.

Jeigu norite daugiau sužinoti apie tai, kas yra mobilizacija, tai padaryti galite čia:

<https://www.mobilizacijosmokykla.lt/>

Kai turėsime daugiau žinių, tada galėsime geriau ginti Lietuvą.

- atsakingai vertinti situaciją.
Pavyzdžiui, netikėti viskuo, ką perskaitome internete.
Kai vyksta karas, kita šalis gali pasakyti daug negražių dalykų apie Lietuvą. Tai ką jie kalbės gali būti melas, todėl turime visą informaciją skaityti atsargiai.

- būti pasiruošę.
Jeigu prasidėtų karas, Lietuvai reikėtų visų jos gyventojų pagalbos. Todėl jau dabar galime pradėti domėtis:
 - Lietuvos istorija,
 - Lietuvos gyvenimu,
 - bendrauti ir padėti organizacijoms, kurios padeda kitiems žmonėms, pavyzdžiui, senyvo amžiaus žmonėms.Taip galėsime geriau apsaugoti Lietuvą.

Jeigu prasidės karas, visi Lietuvos gyventojai galės padėti Lietuvai.

Pavyzdžiui:

- jeigu dirbate vietoje, kuri:
 - gamina maistą,
 - duoda vandenį,
 - prižiūri telefono ryšius, pavyzdžiui, kad žmonės galėtų bendrauti telefonu,

Jūs ir toliau galite dirbti savo darbą.

Tai yra svarbus darbas,

kuris padės Lietuvos gyventojams

būti sveikesniems ir saugesniems.

- jeigu gyvenate užsienyje, galite kitoms:

- šalims,
- organizacijoms,
- žmonėms

papasakoti, kas vyksta Lietuvoje.

Tada padėsite visiems žmonėms sužinoti, kas vyksta Lietuvoje.

Taip Lietuva galės gauti daugiau pagalbos ir palaikymo.

- jeigu šiuo metu nedirbate, galite:
 - prisijungti ten, kur tuo metu reikia daugiausiai pagalbos arba
 - prisijungti prie organizacijų, kurios padeda kitiems žmonėms, pavyzdžiui:
 - žmonėms, kurie sunkiai serga,
 - žmonėms su negalia.

- jeigu turite vaikų, pirmiausia turite pasirūpinti, kad jie būtų saugūs. Tada galite padėti saugoti Lietuvą.

- jeigu esate senyvo amžiaus žmogus, galite padėti organizacijoms, kurios padės kitiems žmonėms, pavyzdžiui:
 - žmonėms, kurie sunkiai serga,
 - žmonėms su negalia.Taip pat Jūsų gali paprašyti padėti, pavyzdžiui:
 - pakuoti maistą,
 - gaminti maistą.

Jeigu prasidės karas
visi šie darbai bus labai svarbūs.
Jie padės Lietuvos gyventojams
būti saugesniems ir sveikesniems.

5. Žvalgyba

Krašto apsaugos sistemos institucija
yra institucija, kuri vykdo žvalgybą.

Žvalgyba yra veiksmas,
kurio metu žmogus stebi arba
renka informaciją apie,
pavyzdžiui:

- kitą žmogų,
- kitą organizaciją,
- kitą šalį.

Tai reiškia, kad žmonės,
kurie vykdo žvalgybą:

1. nusprendžia, ką reikia stebėti arba kokią informaciją reikia sužinoti.
2. renka informaciją.
3. analizuoja informaciją, kurią surinko.

Tai reiškia, kad peržiūri visą
surinktą informaciją.

4. atiduoda informaciją savo vadovui.

Žvalgybos metu surinkta informacija
gali padėti apsaugoti:

- Lietuvą ir
- Lietuvos gyventojus.

Ką daryti, jeigu norite apsilankyti Ministerijoje?

Jeigu norite apsilankyti Ministerijoje, Jūs turite iš anksto užsiregistruoti.

Jeigu norite apsilankyti Ministerijoje, Jūs galite:

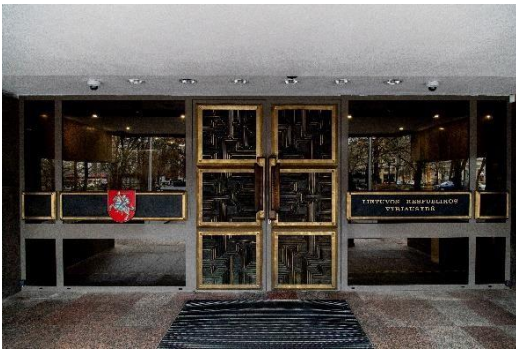
- pateikti prašymą paštu.
Tai reiškia Jūs galite parašyti prašymą ranka ir išsiųsti jį kaip laišką.
Kai siųsite laišką, Jums reikės parašyti adresą.
Ant laiško Jums reikia parašyti:
Gedimino prospektas 11, Vilnius.

- parašyti prašymą elektroniniu paštu.
Tai reiškia Jūs galite parašyti prašymą ir išsiųsti jį elektroniniu paštu.
Elektroninis paštas yra LRVkanceliarija@lrv.lt

- parašyti prašymą per elektroninę sistemą. Tai reiškia Jūs galite parašyti prašymą ir jį išsiųsti per internetą. Tada Jums nereikės elektroninio pašto. Tai padaryti galite čia:
<https://www.epristatymas.lt/>

Nuotrauka: Vyriausybės rūmai

- parašyti prašymą Vyriausybėje. Tai reiškia Jūs galite atvažiuoti į Vyriausybę ir ten parašyti prašymą, kad norite apsilankyti Ministerijoje. Vyriausybė yra Vilniuje. Vyriausybės adresas yra Gedimino prospektas 11.

Jeigu turite klausimų, kaip apsilankyti Ministerijoje, galite paskambinti telefonu. Ministerijos telefono numeris yra 867789934.

Ministerija yra Vilniuje.
Jos adresas yra Totorių gatvė 25.

Nuotrauka: LR krašto
apsaugos ministerija

Jeigu turite kitų klausimų Ministerijai,
jai galite paskambinti telefonu.
Ministerijos telefono numeris yra
870670750.

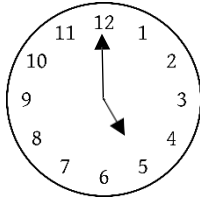
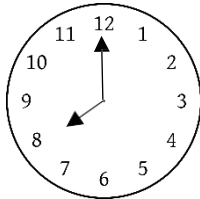

Taip pat, jeigu turite klausimų Ministerijai,
Jūs galite parašyti elektroninį laišką.
Ministerijos elektroninis paštas yra
asmenuaptarnavimas@kam.lt

1 Pirmadienis
2 Antradienis
3 Trečiadienis
4 Ketvirtadienis
5 Penktadienis
6 Šeštadienis
7 Sekmadienis

Ministerija dirba nuo:

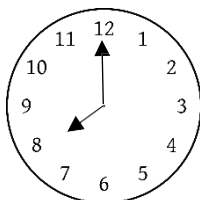
- pirmadienio iki
- penktadienio.

Nuo pirmadienio iki ketvirtadienio

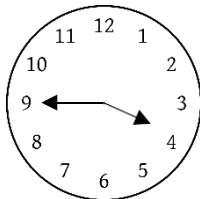
Ministerija dirba:

- nuo 8 valandos ryto iki
- 5 valandos vakaro.

Penktadieniais Ministerija dirba:

- nuo 8 valandos ryto iki
- 15:45 valandos vakaro.

Kiekvieną dieną nuo:

- 12 valandos iki
- 12:45 valandos

Ministerijos darbuotojai pietauja.

Tada jie nedirba.

Ką daryti, jeigu norite Ministerijai pasakyti savo nuomonę apie Jums svarbius klausimus?

Ministerijai svarbu sužinoti,

ką mano visi Lietuvos gyventojai.

Todėl kartais ministerijoje būna viešosios konsultacijos.

Kai vyksta šios konsultacijos,

Lietuvos žmonės gali ministerijai:

- pateikti savo pasiūlymus,
- atsakyti į Ministerijai svarbius klausimus.

Jeigu norite daugiau sužinoti:

- kas yra E.pilietis internetinis puslapis ir
- kas yra viešosios konsultacijos

informaciją galite rasti čia: [E. pilietis \(lrv.lt\)](http://E.pilietis.lrv.lt)

Jeigu norite:

- sužinoti kada vyksta tokios konsultacijos,
- sudalyvauti konsultacijoje,

visą informaciją galite rasti

paspaudę čia: [E. pilietis \(lrv.lt\)](http://E.pilietis.lrv.lt)